

การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
The Evaluation of Master of Education in Educational Administration,
Songkhla Rajabhat University

รุจิราพรรณ คงช่วย¹
Rujirapun Kongchuay

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หลักสูตรปรับปรุงพุทธศักราช 2559 ในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) 2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 75 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาคณะครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.43$)

2) ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรพบว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับหลักสูตรที่สำคัญ ได้แก่ การประสานงานภายในหลักสูตรมีความล่าช้าและขาดความชัดเจน ความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตรที่สำคัญ ได้แก่ ควรมีหน่วยงานบัณฑิตที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักศึกษาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรที่สำคัญ ได้แก่ หลักสูตรควรมีความชัดเจนและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: การประเมิน, หลักสูตร, การบริหารการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to evaluation of master of education in educational administration, Songkhla Rajabhat University the B.E. 2559 revised curriculum in the context, input, process and product 2) to study the problems, the need for assistance and recommendations about the curriculum. This research was evaluated by using the CIPP Model. The respondents consisted curriculum lecturers and graduate students in educational administration, total 75 people. The research instrument was a questionnaire. The data were analyzed by frequency, percentage (%), mean (μ) and standard deviation (σ). The results included the following:

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
Corresponding author: rujirapun_k@hotmail.com

1) The evaluation results of master of education in educational administration according to the opinions of the curriculum lecturers and graduate students of master of education in educational administration, it was at a high level ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.43$).

2) The results of the study of the problems, the need for assistance and recommendations about the curriculum. It was found that the major problems related to the curriculum included the delay in coordination within the curriculum and the lack of clarity. The need to receive assistance in the use of important curriculum, namely, there should be a clear graduate body to facilitate students and recommendations about important curriculum, such as the curriculum should be clear and executed as planned.

Keywords: Evaluation, Curriculum, Educational Administration

บทนำ

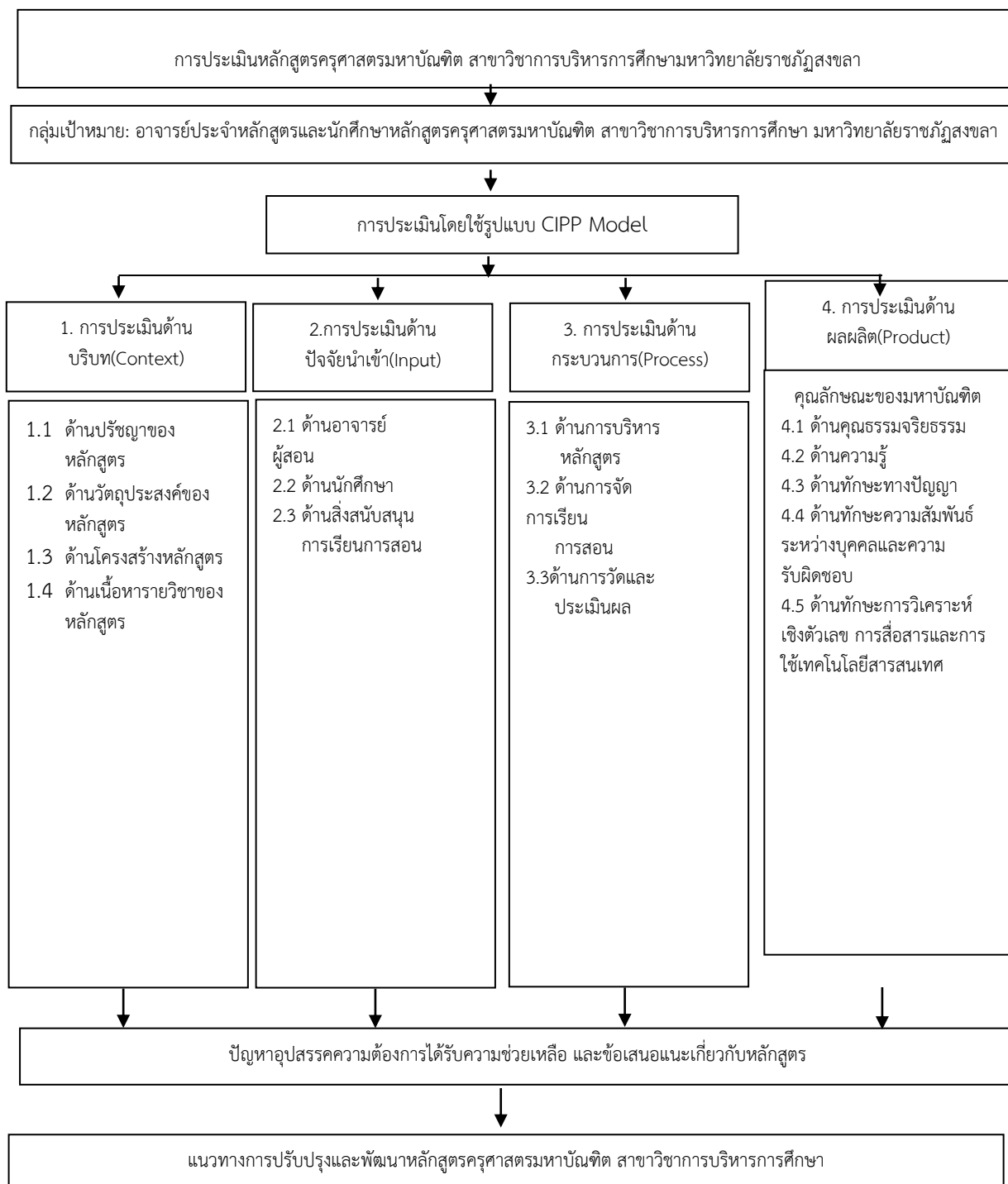
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545: 5) ความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นแนวทางแห่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในฐานะพลเมืองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล มีทักษะจำเป็นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มีภาวะผู้นำการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมแรงบันดาลใจให้มีชีวิตอยู่อย่างมีความหมาย การเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการรังสรรค์สิ่งใหม่ ๆ การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวม และการเรียนรู้เพื่อการนำไปปฏิบัติ มุ่งสร้างการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ พึ่งพาตนเองได้ และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ทั้งนี้ หลักสูตรและวิธีการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มิใช่การจดจำเนื้อหาวิชา เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงและต่อยอดความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้สอนต้องสามารถสร้างและออกแบบสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเกื้อหนุนและเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย การเชื่อมโยงความรู้หรือแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชนและสังคมโดยรวม จัดการเรียนรู้ผ่านบริบทความเป็นจริง และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ (สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล, 2561)

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2559 (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2559: 6-7) มีเจตจำนงมุ่งผลิตและพัฒนานักบริหารการศึกษานักบริหารสถานศึกษา ตลอดจนผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จึงกำหนดปรัชญาไว้ว่า “รอบรู้ มีจรรยาบรรณ สร้างสรรค์องค์ความรู้ พัฒนาการศึกษาในท้องถิ่นให้ทันต่อโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง” โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีคุณสมบัติดังนี้ 1) เพื่อให้มีความรอบรู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพื่อความพร้อมที่จะเป็นผู้บริหารทางการศึกษาและผู้สนับสนุนการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อให้มีทักษะการบริหารสามารถนำหลักการและทฤษฎีทางการบริหารไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง 3) เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางคุณธรรมและจริยธรรม 4) เพื่อให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการสามารถพัฒนาองค์ความรู้ทางการบริหารให้นำไปพัฒนาการเรียนการสอน และการวิจัยค้นคว้าในระดับสูง

การบริหารการศึกษา ถือได้ว่าเป็นศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาและการบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้งยังมีบทบาทในการกำหนดนโยบายและการสร้างคุณภาพการศึกษา คุณภาพของผู้สอนและนักเรียน มีบทบาทต่อการสานนโยบายการปฏิรูประบบการศึกษาของรัฐบาล นับเป็นองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และกำลังได้รับความสนใจจากรัฐบาลและภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะส่วนท้องถิ่นได้ให้ความสนใจเข้าศึกษาเป็นจำนวนมาก เพื่อสามารถนำความรู้ทางการบริหารไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและสามารถนำไปพัฒนาการศึกษาได้อย่างแท้จริง

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หลักสูตรปรับปรุงพุทธศักราช 2559 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนและใช้หลักสูตรมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 โดยก่อนหน้านี้การรับนักศึกษาไม่เป็นไปตามแผนการรับ จึงได้เริ่มใช้หลักสูตรในปี พ.ศ. 2561 และด้วยบริบททางการศึกษาและความต้องการของผู้รับบริการจากหลักสูตรเปลี่ยนแปลงไปจึงจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เห็นถึงความสำคัญของการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โดยใช้รูปแบบ CIPP Model (Stufflebeam&Shinkfield, 2007) โดยพิจารณาประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพสังคมและเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หลักสูตรปรับปรุงพุทธศักราช 2559 ในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product)
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 8 คน นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 67 คน จำแนกเป็น นักศึกษารหัส 61 จำนวน 21 คน นักศึกษารหัส 62 จำนวน 23 คน และนักศึกษารหัส 63 จำนวน 23 คน รวมประชากรในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่สถานภาพ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 45 ข้อได้แก่ 1) ด้านบริบท (Context) จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จำนวน 10 ข้อ 3) ด้านกระบวนการ (Process) จำนวน 10 ข้อ 4) ด้านผลผลิต (Product) จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 3 ข้อ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (Index of Item Objective Congruence: IOC) ผลปรากฏว่าข้อคำถามของแบบสอบถามทั้งฉบับ จำนวน 51 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ทุกข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ขออนุญาตการเก็บข้อมูล
2. ประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยแจกแบบสอบถามทั้งหมด 75 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 68 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.67

4. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยการหาพารามิเตอร์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ในการประเมินดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด, ค่าเฉลี่ย

ระหว่าง 3.51-4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก, ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51-3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง, ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51-2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย, ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาอุปสรรคความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรโดยการวิเคราะห์ค่าความถี่

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน

1.1 ผลการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษิตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.48, \sigma = 0.43$) โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านผลผลิต (Product) ($\mu = 4.58, \sigma = 0.42$) ด้านกระบวนการ (Process) ($\mu = 4.46, \sigma = 0.48$) ด้านบริบท (Context) ($\mu = 4.44, \sigma = 0.50$) และด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ($\mu = 4.38, \sigma = 0.55$) ตามลำดับ

ด้านที่	การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา	μ	σ	ระดับ ความคิดเห็น
1.	ด้านบริบท (Context)	4.44	0.50	มาก
2.	ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.38	0.55	มาก
3.	ด้านกระบวนการ (Process)	4.46	0.48	มาก
4.	ด้านผลผลิต (Product)	4.58	0.42	มากที่สุด
ภาพรวม		4.48	0.43	มาก

1.2 ผลการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษิตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านบริบท (Context) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.44, \sigma = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เนื้อหาวิชาของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\mu = 4.65, \sigma = 0.51$) วัตถุประสงค์ของหลักสูตรตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.51, \sigma = 0.61$) และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร ($\mu = 4.46, \sigma = 0.50$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปรัชญาของหลักสูตรมีความเป็นไปได้อย่างจริง ($\mu = 4.35, \sigma = 0.64$)

1.3 ผลการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษิตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.38, \sigma = 0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอน ($\mu = 4.75, \sigma = 0.56$) อาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิ ความรู้ความสามารถที่เหมาะสม ($\mu = 4.72, \sigma = 0.51$) และนักศึกษาเห็นความสำคัญของการเรียนหลักสูตรนี้ ($\mu = 4.56, \sigma = 0.53$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีหนังสือตำรา เอกสาร วารสารวิชาการสำหรับการค้นคว้าอย่างเพียงพอ ($\mu = 3.73, \sigma = 1.02$)

1.4 ผลการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษิตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านกระบวนการ (Process) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46, \sigma = 0.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน

ได้ศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.51$) การวัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณธรรม ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.55$) และอาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.55$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ รายวิชาที่เปิดสอนมีความหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.66$)

1.5 ผลการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ด้านผลผลิต (Product) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มหาบัณฑิตมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการและวิชาชีพเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.50$) มหาบัณฑิตมีการคิดอย่างมีวิจญาณและเป็นระบบสามารถใช้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการบริหารการศึกษา ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.54$) และมหาบัณฑิตสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อย่างสร้างสรรค์และแสดงออกถึงความเป็นผู้นำในทางวิชาการหรือวิชาชีพ ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.54$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มหาบัณฑิตมีทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ($\mu = 4.47$, $\sigma = 0.53$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาอุปสรรคความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

2.1 ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ การประสานงานภายในหลักสูตรมีความล่าช้าและขาดความชัดเจน ขาดการบริหารจัดการหลักสูตรที่ชัดเจน งบประมาณในการจัดโครงการ/กิจกรรมของหลักสูตรมีน้อย เนื้อหาสาระของหลักสูตรยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด 19 หลักสูตรขาดความต่อเนื่อง โครงสร้างหลักสูตรขาดความชัดเจน การประชาสัมพันธ์ในบางเรื่องยังไม่ทั่วถึงเอกสารในท้องสมุดมีจำนวนน้อยและไม่ทันสมัยการวาง time line ของการเรียน การฝึกประสบการณ์ และการทำวิจัย ไม่เข้าใจกระบวนการทำหลักสูตรและการมีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร และหลักสูตรยากเกินไป

2.2 ความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตร ได้แก่ ควรมีหน่วยงานบัณฑิตที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการ/กิจกรรมของนักศึกษา ความทันสมัยด้านเทคโนโลยีการสืบค้น ตำรา สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในห้องเรียน การอำนวยความสะดวกด้าน ICT ปรับลดค่าเทอมในช่วงสถานการณ์โควิด 19 ควรมีเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรเพื่อช่วยในการติดต่อประสานงาน ด้านการอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร สนับสนุนทุนการศึกษา การประชาสัมพันธ์เรื่องต่างๆ อย่างชัดเจนและรวดเร็ว การดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างทั่วถึงความชัดเจนของหลักสูตร แหล่งค้นคว้าที่ทันสมัยและเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ด้านเทคโนโลยี เช่น ความแรงของสัญญาณอินเทอร์เน็ตด้านการสืบค้นวิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่ให้บริการในห้องสมุดมีน้อยมาก ด้านการเรียนภาษาอังกฤษ เปิดบริการห้องสมุดให้นานขึ้น ควรมีเอกสารแนะนำการเรียนของหลักสูตร การติดตามช่วยเหลือนักศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยให้สามารถที่จะศึกษาจนจบหลักสูตร การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการบริการนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาจบได้ตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด และการทำกิจกรรมโครงการที่มีความรอบคอบชัดเจน

2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรควรมีความชัดเจนและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ หลักสูตรควรมีการวางแผนการเรียนและบริหารจัดการให้นักศึกษาจบภายในระยะเวลาที่กำหนด ควรจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ควรปรับปรุงข้อบังคับหรืออื่นใดที่ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร ควรมีการวิเคราะห์รายวิชาที่มีเนื้อหาเหมือนกันมารวมวิชากัน ควรพัฒนาห้องสมุดให้มีความทันสมัย ให้มีงานวิจัย วิทยานิพนธ์เพิ่มขึ้น ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร ควรมีการทบทวนหรือปรับปรุงแนวทางในการสำเร็จการศึกษา ควรบริหารจัดการหลักสูตรให้เป็นระบบมากกว่านี้ และควรมีการร่วมมือจากหลายฝ่ายในการพัฒนาหลักสูตร

อภิปรายผล

1. การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านผลผลิต (Product) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านกระบวนการ (Process) ด้านบริบท (Context) และด้านปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2559 เป็นหลักสูตรปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบการศึกษาในทศวรรษที่ 21 จึงเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาส่งเสริมและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าปัจจัยสำคัญคือระบบการบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาลมีการกระจายอำนาจและทรัพยากรสู่ท้องถิ่นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนระบบการศึกษาที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วน คือ การพัฒนาคุณภาพ 4 ประการ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ ครูยุคใหม่ สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการบริหารจัดการใหม่ และยังปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้กระบวนการเรียนรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน และเพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ ทักษะในทางวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของชาติ(มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2559: 4-5)นอกจากนี้หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นหลักสูตรที่มีผู้สนใจมีความต้องการเข้าศึกษาเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับองค์ความรู้ใหม่ ๆ เสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและผู้นำบริหารความเสี่ยง ที่มีความรอบรู้ การบริหารจัดการหลักสูตรทั้งในด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต จึงยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การฝึกประสบการณ์วิชาชีพผู้บริหาร เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผลการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นริศรา อุไรรัตน์ และคณะ (2560: 77-78) ได้ศึกษาการประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ผลการวิจัย พบว่า 1) ความคิดเห็นของมหาบัณฑิต/ศิษย์เก่าอาจารย์/ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร หลักสูตรการจัดการเรียนรู้(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้าด้านกระบวนการโดยรวมอยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านบริบทอยู่ในระดับดีมาก ส่วนด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการอยู่ในระดับดี 2) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาผู้ประกอบการ ที่มีต่อมหาบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ในด้านผลผลิต พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี

2. การศึกษาปัญหาอุปสรรคความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตร และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรพบว่า ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับหลักสูตรที่สำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ การประสานงานภายในหลักสูตรมีความล่าช้าและขาดความชัดเจน ขาดการบริหารจัดการหลักสูตรที่ชัดเจน และงบประมาณในการจัดโครงการ/กิจกรรมของหลักสูตรมีน้อยซึ่งสอดคล้องกับความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตรที่ผลการวิจัยพบว่า ควรมีหน่วยงานบัณฑิตที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดโครงการ/กิจกรรมของนักศึกษา และยังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร ที่เสนอแนะว่าหลักสูตรควรมีความชัดเจนและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ หลักสูตรควรมีการวางแผนการเรียนและบริหารจัดการให้นักศึกษาจบภายในระยะเวลาที่กำหนด และควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรเพื่อการติดต่อประสานงานและอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาไม่มีหน่วยงานบัณฑิตวิทยาลัยโดยตรง มีเพียงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลงานบัณฑิตวิทยาลัยเท่านั้น ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน จึงทำให้ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการติดต่อประสานงาน อำนวยความสะดวก ระหว่างมหาวิทยาลัย หลักสูตร และนักศึกษาโดยตรง ดังนั้นการดำเนินการต่าง ๆ การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน จึงอาจเกิดความล่าช้าและขาดความชัดเจนหรือขาดความต่อเนื่อง ซึ่งบางส่วนจึงส่งผลกระทบต่อ

ระยะเวลาในการไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของนักศึกษา ดังนั้นปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จึงควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านบริบท (Context) ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งต่อไปควรให้ความสำคัญกับการกำหนดเนื้อหาวิชาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และควรส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาให้สอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรเพื่อความเป็นไปได้จริง

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มหาวิทยาลัยหรือหลักสูตรควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดทำหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ ปริญญานิพนธ์ สำหรับการค้นคว้าในระดับบัณฑิตศึกษาอย่างเพียงพอ

1.3 ด้านกระบวนการ (Process) หลักสูตรควรกำหนดโครงสร้างรายวิชาที่เปิดสอนให้มีความหลากหลาย ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ

1.4 ด้านผลผลิต (Product) มหาวิทยาลัยหรือหลักสูตรควรส่งเสริมให้มีเวทีประชุมการนำเสนอผลงานวิชาการหรือวารสารวิชาการ เพื่อให้มหาบัณฑิตได้แสดงความคิดเห็นทางวิชาการและวิชาชีพได้อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากในช่วงระยะเวลาของการวิจัยครั้งนี้ ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จึงไม่ได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ใช้นบัณฑิต ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรศึกษาข้อมูลกับกลุ่มผู้ใช้นบัณฑิต เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยงานทางการศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- นริศรา อุไรรัตน์ และคณะ. (2560). “การประเมินหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์”. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*.ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2560.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*.พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2559). *หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2559*.สงขลา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2561). *ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The Twenty-First Century Skills)*.สืบค้นได้จาก <https://www.truelookpanya.com>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*.กรุงเทพฯ: บริษัทพรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- Stufflebeam, Daniel L.; and Shinkfield, Anthony J. (2007). *Evaluation Theory, Models, & Application*. San Francisco : John Wilwy.